

(gọi là úm gà con) hoà với nước sôi để nguội; cho uống 3 ngày liên tục. Sau đó 1 tuần cho uống 2 lần.

Ngày thứ 7 (tính từ mua về) nhó văcxin Natana đợt 1 vào mắt, mũi, miệng (mỗi nơi 1 giọt). Đến ngày 14, tiếp tục nhó thuốc chống bệnh Niu-cát-xon. Nếu gà mắc bệnh cúm (còn gọi là gum) sẽ có hiện tượng cầm mỏ xuống đất, xoã cánh. Để phòng bệnh phải luôn quan sát kỹ đàn gà. Nếu phát hiện bệnh phải tiêm ngay (tiêm đủ 1,5cc/con). Đến ngày 24 (nếu gà không bị bệnh), tiêm phòng gum.

Ngoài ra còn phải theo dõi đàn gà khi thời tiết thay đổi. Cảm thấy không an toàn thì mua thuốc Nam Thái 3.000 đồng/gói (10g) và thuốc Covít 3.000 đồng/gói (10g) phòng bệnh phân trắng và tụ huyết trùng (hoà nước đun sôi nguội cho gà uống).

Sau khi nuôi 3,5 - 4 tháng có thể xuất bán. Lúc này trọng lượng gà đạt 1,7 - 1,8 kg/con.

Về thức ăn: từ lúc bắt về phải cho ăn cám đậm đặc và cám ngô (hoặc gạo). Trộn theo tỷ lệ 1:1, sau đó tăng dần cám ngô lên theo tỷ lệ 1:1,5 rồi 1:2 (1 đậm đặc, 2 cám ngô hoặc gạo).

Đến ngày thứ 2 thì thái rau muống hay bắp cải, rau diếp... rửa sạch, vắt hết nước, trộn với cám cho gà ăn.

Chuồng trại làm đơn giản, cách xa nơi ở và chuồng lợn, càng thoáng càng tốt. Nên làm sàn, dưới sàn lót vải bạt, hàng ngày nhắc tấm vải bạt để lấy phân và thức ăn thừa nuôi cá.

Lúc gà còn nhỏ tùy theo thời tiết mà thắp đèn sưởi ấm, có thể dùng bóng 100 W, 75 W, sau cùng là 25 W. Khi gà

đạt trọng lượng 1 kg thì không cần sưởi ấm, 10 giờ đêm gà đi ngủ. Có như vậy mới mau lớn.

Cần bố trí nuôi gà ở ven đồng, ven đầm (có kiểm soát) vì ở đây có nhiều nguồn thức ăn như cỏ, thóc, côn trùng. Mặt khác những nơi này thoáng đãng, gà vận động nhiều nên thịt chắc, mau lớn và ít bị bệnh.

Tác giả: Nguyễn Việt Tiến

Nguồn: Báo Kinh tế nông thôn, số 11 (497), 13/3/2006

*****

BỆNH NIUCATXON TRÊN ĐÀ ĐIỀU

Niucatxon là bệnh nguy hiểm đối với đà điểu, gây tỷ lệ chết cao (80 - 100%). Bệnh gây ra do các chủng virut niucatxon cường độc, các chủng virut này được thai ra từ các ổ dịch niucatxon ở gà, tồn tại và phát tán trong tự nhiên, đà điểu ăn thức ăn, nước uống có virut niucatxon sẽ bị nhiễm và phát bệnh.

Triệu chứng:

Đà điểu nhiễm virut niucatxon thời gian ủ bệnh 4 - 5 ngày. Khi mắc bệnh đà điểu bị ia chảy, phân không thành khuôn, trong phân có nhiều dịch nhầy; đứng ủ rũ, bỏ ăn, uống nhiều nước, chảy nước mũi nước dãi, khó thở, đi đứng run rẩy, xiêu vẹo, ngoeo đầu, mõm không trung thức ăn. Nếu bị nặng, đà điểu bị lăn quay, giãy giụa, bị liệt chân. Sau khi phát bệnh, đà điểu sẽ bị chết sau 8 - 10 ngày.

Phòng, trị bệnh:

Cũng như đối với gà, hiện nay không có thuốc đặc hiệu chữa trị bệnh niucatxơ cho đà điểu. Biện pháp quan trọng có thể làm giảm nguy cơ mắc bệnh là sử dụng vắcxin phòng bệnh.

- Đối với đà điểu non từ 7 - 45 ngày tuổi: dùng vắcxin Lasota nhò vào mắt, mũi hay chùng dưới da cánh. Vắcxin được pha loãng 200 lần bằng nước cát. Sau khi dùng vắcxin 10 - 14 ngày, đà điểu non có khả năng miễn dịch đối với virut niucatxơ. Sau 45 ngày được sử dụng Lasota, đà điểu cần được tiêm chung vắcxin niucatxơ hệ 1, tiêm dưới cánh với liều 0,2 - 0,3 ml cho 1 con (dung dịch vắcxin pha với nước cát tỷ lệ 1/200). Sau khi tiêm vắcxin, đà điểu có khả năng miễn dịch 12 tháng.

- Đối với đà điểu trưởng thành: mỗi năm tiêm vắcxin niucatxơ 1 lần vào cuối mùa thu bắt đầu mùa đông (tháng 10 - 11).

Đi đôi với việc dùng vắcxin cho đà điểu, cần thực hiện thường xuyên vệ sinh chuồng trại và môi trường nuôi để tránh lây nhiễm mầm bệnh. Định kỳ tiêu độc bằng các loại thuốc như Cresyl 2% hoặc nước vôi 10%. Không nuôi gà trong khu vực chăn nuôi đà điểu để tránh cho đà điểu mắc bệnh truyền nhiễm từ gà.

Tác giả: Kim Liên

Nguồn: Báo Kinh tế nông thôn, số 8 (494), 20/2/2006.

*****

BẮC NINH: MÔ HÌNH KINH TẾ TRANG TRẠI QUY MÔ LỚN VÀ HIỆN ĐẠI NHẤT TỈNH

38 tuổi, anh Nguyễn Tiến Hưng ở xã Đình Bảng, huyện Từ Sơn, tỉnh Bắc Ninh đang là chủ nhân của một trang trại nuôi lợn khép kín có quy mô lớn và hiện đại nhất tỉnh Bắc Ninh, với tổng doanh thu mỗi năm lên đến trên 1 tỷ đồng.

Sau nhiều năm buôn chải với đủ thứ nghề, nghề nào cũng vất vả mà lợi nhuận không được là bao, năm 2003, qua tư vấn của người quen, tham khảo kinh nghiệm của những người đi trước, anh Hưng mạnh dạn nhận thầu 4.200 m² ruộng trũng quy hoạch, xây dựng mô hình trang trại chăn nuôi lợn. Ban đầu vốn ít, kinh nghiệm ít, anh chỉ đầu tư xây dựng mô hình với quy mô nhỏ, theo phương thức lấy ngắn nuôi dài, lãi năm trước được anh dành để làm nguồn vốn đầu tư bổ sung cho năm sau. Sau hơn 3 năm đầu tư mở rộng sản xuất, đến nay trang trại của anh đã có 4 khu chăn nuôi riêng biệt gồm 2 khu nuôi lợn thương phẩm, 2 khu nuôi lợn sinh sản và lợn giống. Các khu này được xây dựng theo dạng chuồng lồng quy mô khép kín, phù hợp với mô hình chăn nuôi công nghiệp, hiện đại gồm đầy đủ hệ thống làm lạnh, quạt mát, thông gió... và mỗi dãy chuồng đều có người thường trực làm nhiệm vụ chăm sóc, theo dõi sự sinh trưởng và phát triển của đàn lợn, quét dọn vệ sinh... Công tác an toàn vệ sinh phòng dịch luôn được anh đặt lên hàng đầu. Anh thường xuyên tổ chức tiêm phòng định kỳ cho đàn lợn thương phẩm và đàn lợn nái sinh sản, tiêm bổ sung cho đàn lợn giống khi chúng đến tuổi. Với những công nhân làm việc tại trang trại, trước khi vào khu chăn nuôi đều phải mặc quần áo bảo hộ, sát trùng